

IS-SIGRA TAL-MADONNA F'MATARIJA

Mill-Kajr sa Matarija, daż-żmien, tista' tmur f'għoxrin minuta; imma fiż-żmien li r-rkub kien isir biss fuq l-iġmla u l-hmir, ma kontx tasal f'anqas minn sagħtejn. Jekk imbagħad taħseb li Gesù u Ommu, Mirjam, anqas biss kellhom hmara fuq-hiex jirkbu, u li Gesù kien għadu żgħir hafna, tifhem malajr, li għal kemm telqu mill-Kajr fil-ghodu bikri, ma waslux Matarija hliet għal xi nofs inhar.

Dak il-hin, is-sema kien donnu koppla tač-čomb abjad. Ix-xemx twaddab ir-raġġi jaharqu tagħha fuq it-toroq tar-ramel jikwi. Ma' tul it-triq kollha ma nħassetx fewġa li fewġa, u mis-siġar ma čcaqalqitx werqa. Mirjam u Gesù kienu mexjin qalj-qajl, kemm-kemm jifilhu jitharrku taht dik ix-xemx ħarxa; il-ġharaq ta' xbinhom niezel ma' wič-čhom, u jqattar fl-art, u grizmejhomm niexfa qoxqox bil-għatx.

Mirjam, kieku setgħet, kienet thallas il-ftit tal-flus żgħar li kellha f'butha biex tixtri bieqja ilma għal binha, li għal kemm ma qalx kelma, kienet tarah, ta' kull hin, jgħaddi lsienu fuq xufftejh niexfa, u jiehu nifs qawwi, biex iberred grizmejh. Dak is-sajf kien sajjf ta' shana aqwa minn sjuj oħra, li qata' n-nixxieghat u ġieghel jiftarfir iż-żahar minn fuq is-siġar; nixxef il-haxix, u xaqqaq saħansitra il-qiegha tal-art jiebsa.

Mirjam ferħet meta rat l-ewwel djar bojod ta' Matarija. Qrib ir-raħal kien hemm bir li jimla minnu kull hadd. Mela, hasbet, il-għatx li kien ilu jahqarhom is-sieghat, lilha u

lič-čkejken tagħha, kien qorob għal tmiemu!

Imma l-bir ta' Matarija ma kienx bir bit-taraġ, li jibqa' niezel sa xi-fer l-ilma, bħal ma kien il-bir ta' Silwan f'Ġerusalem. Anqas ma kien għamla ta' hawt, li l-ilma tiegħu jasal sa fomm, li setgħu jixorbu minnu billi jgħaqqdu kaffejn idejhom ma' xulxin, u jerfġu l-ilma bihom, bħal bieqja. Dan kien bħal bir ta' Ġakobb, fil-wied ta' Sikar: bir imħaffer fil-blat, u bil-fuqani tiegħu mibni bil-haġar, u fuq fomm herža. L-ilma ta' dan il-bir ma kienx biered wisq, anqas ħelu wisq, imma shajjen, u jagħti fl-imluha. B'dana kollu, billi ma kienx hemm hlietu, in-nies ta' Matarija kienu jgħożżuh, u fuqu għamlu ġarriera, u magħha mdendel habel bis-satal, biex min ikun għaddej, jekk ikun bil-għatx, jixrob minnu.

Imma meta resqu fuq il-bir, Mirjam u binha, inħasdu, għax is-satal ma kienx hemm; xi tfal imqagħrba, jew xi Fellah li kien għaddej, jaraw li ma kien hemm hadd iħares, hallew l-habel bis-satal b'kollox u hadu-hom. Ič-čkejken Gesù, jara hekk, li t-tama li kellu fallietlu, ħarigħu d-dmugh minn għajnejh, u mar xtehet fl-art bil-qegħda, fid-dell ta' ġummajža nofsha meħrufa, fuq roq-gha ħaxix niexef. Biex jimlew l-ilma ma kellhomx; biex jixorbu, kellu jjiġi jimla xi hadd; kellhom mela, jistennew, min jaf sa meta!

Damu jistennew bičča sewwa. Fl-aħħar jaraw ġej qassis Pagan, tal-alla Api, li kellu miegħu lsir b'satal

u habel f'idu. Ġesù, jara lil-lsir jim-la l-ilma, resaq bil-qima lejn il-qassis u qallu: "Ja sid, Ommi u jiena ghatxanin wisq, u ma ghandniex biex nimlew l-ilma; trid, jekk jogh-ġbok, taghtina ftit ilma mis-satal, tieghek, biex nixorbu?" Il-qassis xeħet ħarsa kerha lejn it-tifel, li minn ħwejġu kien jidher li hu Lhudi,

Matarija l-Eġittu, ħada l-Kajr — Is-siġra tal-ġum-majż, nofsha niexfa, li qaġħdu għad-dell t a h t h a Ġesù B a m b i n u Ommu Marija, ma' ġenb il-bir tar-raħal.

u li kien bin il-foqra, u wieġbu bil-herra: "Ma rridx li s-satal tiegħi jmissuh nies foqra u għariba bħal-kom, Kif nista' nqaddem l-ilma lill-alla tiegħi, jekk is-satal li bih imlejt, ikun imniġġes bix-xuftejn ta' nies tax-xorta tagħkom?" Għal

hekk amar lil-lsir li jbiddeh fl-art l-ilma li kien fadal u jimxi miegħu lejn ir-raħal.

Għadda ftit tal-ħin, u deher ġej raġel iehor, riekeb fuq ħmar imzej-jen, li kif ra l-bir, niżel, u ġieb satal u habel, u mela l-ilma u xorob, u seqa lil ħmaru. Kif ra dan, iċ-ċkej-ken Ġesù resaq lejħ u talbu: "Ja sid, Ommi u jiena bil-ġhatx ħafna; u ma ghandniex satal biex nimlew l-ilma. Jekk jogħġbok, henn ġħali-na, u aġhtina ftit ilma mis-satal tie-ġhek!" Dak ħares lejn it-tifel, flieħ minn fuq s'isfel, għaraf li kien Lhudi, u kemmex xuftejħ u ċaqraq rasu, u rikeb il-ħmar, u bla ma tkellem, baqa' sejjer.

Stennew ftit iehor, u raw riesaq lejn il-bir wieħed bejġieġħ Lhudi. Qalb Mirjam inmtliet bit-tama għad-dehra ta' wieħed mill-art tagħhom. Ġesù, jarah jimla, talbu ftit ilma; imma anqas dan ma kellu ħniena. Ĥares b'ħarsa ta' tmaqdir lejn iċ-ċkejken u Ommu, u qal b'leħen im-qit: "Xi dwejjaq, dawn it-tallaba! Dejjem jiġru wara dak li jkun u jit-tallbu! Ftija tagħhom anqas belgħa ilma ma tista' tixrob bis-sliema!" U telaq jġħaġġel lejn ir-raħal.

Qabel laħaq għab il-Lhudi, dehret ġejja mara Masrija. Kienet fqira, bħal Mirjam, jekk m'ħux aktar min-na. Kienet tidher imnikkta u ġħaj-nejha bid-dmugh, u qisha anqas in-tebħet bihom. Imliet iż-żir u kienet sejra, meta ċ-ċkejken Ġesù resaq lejha u qalilha: "Mara, jekk jogħ-ġbok, trid taghtina ftit ilma miż-żir tieghek, biex nixorbu Ommi u jiena? Għandna l-ġhatx, u ma ghandniex biex nimlew l-ilma."

Il-mara bil-ġħaġla newwlet iż-żir lill Mirjam, li sqiet lil Binħa u xorbot hija; u newwlet iż-żir lill mara u

żżietha ħajr bil-qima. Il-mara qegħdet idha fuq xagħar Ġesù u qaltlu bid-dmugħ f'għajnejha: "Jien ukoll għandi tifel daqsek! Bhalek sabih, u bhalek tajjeb u bil-għaqal, imma m'hux qawwi shih bhalek! Minn ġingħa 'l hawn qabdu deni qawwi, u qegħda nibza' li dal-waqt imutli! B'ex inxarrablu wiċċu, halli ntaffilu s-shana, ġejt hawn nimla daż-zir bl-ilma!" U bdiet tibki.

"La tibkix, mara!" qalilha Ġesù, ijħares lejha. "Isqi ftit ilma lill-ibnek, minn dan li xrobt minnu jiena, u tara kif malajr jgħaddilu, u jieħu s-saħħa. Talli int kont twajba magħna, u tajtna nixorbu, lili u 'l Ommi, jiena wkoll irrid inkun tajjeb miegħek. Mur bis-sliema; jitqawwa t-tifel tiegħek!"

U l-mara l-Masrija ħasset fiha twemmin shih fil-kliem ta' dak it-

tifel Lhudi, u marret lejn id-dar, u sqiet ftit ilma lit-tifel, u xarrbitlu wiċċu, u f'daqqa d-deni għaddielu!

Il-għada fil-ghodu jkien hemm ġemgħa kbira ta' nies hada l-bir ta' Matarija; kull hadd mistagħġeb! Għax l-ilma ta' dak il-bir, minn shajjen, sar kiesaħ, u minn mielaħ, sar helu manna! U s-sigra tal-ġum-majż, minn mehrufa, mtliet bil-frott u l-weraq; u l-haxix ta' taħtha, minn niexef, ħdar, u bejnu, nibet xitel tal-balsmu, ijgħaxxi bil-fwieħa!

U sal-lum, f'Matarija, fl-Eġittu, għadhom imorru n-nies, jixorbu minn Bir il-Ħelu, u jżuru Ġnien il-Balsmu, li nibet fejn qattar il-għaraq taċ-ċekjen Ġesù, u jbusu l-ġummajza, il-lum mejta, li tat id-dell tagħha lil Ġesù u lill-Ommu.

FRA KRISPIN O.F.M.

QWIEL TAL-PALESTINA

Il-kotra tagħleb ix-xaġġa. "Xaġġa" tfisser qlubija, *kuraġġ*; il-bqija tal-kliem kollu Malti. Irid jgħid il-qawl, li drabi m'hux għajb li l-bniedem jingħaleb, meta għal wiehed ikun hemm żewġ eghdewwa jew tlieta. Bil-Malti ngħidu: "Il-kotra tagħleb is-saħħa".

Il-ikel luqme-luqme, wax-xireb qubbe-qubbe. L-ikel (għandu jkun) loqma-loqma (bil-ftit il-ftit) u x-xorb boqqa-boqqa. Fi kliem ieħor, l-ikel u x-xorb għandu jkun bil-qajl, għax jekk tiekol u tixrob bil-għaġla, in-nies jgħidu li donnok qatt ma rajt ħniena t'Alla; u huwa ħażin għas-saħħa.

GHAL AWISSU LI ĠEJ:—

PELLEGRINAGG MALTI GHAT-TERRA SANTA

Immexxi Mill-Wisq Reverendu

Patri Lettur NIKOLA MAGRO O.F.M.

ID-DETTALJI JINGHATAW 'IL QUDDIEM.